

Supporting the Implementation of the
European Industrial Deal with Strengthened
Social Dialogue in European Metal Sector.

BILTEN BR. 7

SODI analizira uticaj politika na održivu transformaciju evropskog metalurškog sektora

Projekat SODI (Supporting the Implementation of the European Industrial Deal with Strengthened Social Dialogue in the European Metal Sector) nastavlja da napreduje sa novom analizom usmerenom na fundamentalno pitanje: kako osigurati da politike namenjene transformaciji evropske industrije imaju pozitivne efekte kako za preduzeća tako i za radnike. Novi dokument izrađen u okviru projekta je Procena regulatornog uticaja (Regulatory Impact Assessment – RIA) o predlozima projekta SODI za promovisanje održivog zapošljavanja u metalurškom sektoru u kontekstu zelene i digitalne tranzicije. Cilj je unapred analizirati moguće ekonomske, socijalne i ekološke posledice ovih predloga i proveriti da li su predložene mere efikasne, srazmerne i primenjive.

Zašto je važno proceniti uticaj novih politika?

Metalurški sektor zauzima strateški položaj u evropskoj ekonomiji. Njegovi proizvodi i tehnologije su od suštinskog značaja za industrije kao što su automobilska industrija, građevinarstvo, odbrana, obnovljivi izvori energije i napredna proizvodnja. Istovremeno, ovaj sektor prolazi kroz duboku transformaciju. Dekarbonizacija, digitalizacija, veštačka inteligencija, automatizacija, visoki troškovi energije i međunarodna konkurencija menjaju kako proizvodne procese, tako i potrebe preduzeća i profesionalne profile radnika. U tom kontekstu, političke i regulatorne odluke mogu imati značajne posledice. Nova mera može podstaći inovacije i stvoriti prilike, ali i dovesti do dodatnih troškova ili poteškoća u prilagođavanju, posebno za mala i srednja preduzeća. Procena uticaja propisa omogućava upravo to – da se ovi efekti predvide pre primene novih mera i da se pronade ravnoteža između različitih ciljeva.

Co-funded by
the European Union

Tranzicija koja mora da uzme u obzir ljude

Jedna od glavnih poruka analize je da se ekološka i digitalna transformacija ne može posmatrati samo iz tehnološke ili ekonomske perspektive.

Tranzicija takođe mora da uzme u obzir zapošljavanje, profesionalne kompetencije i uslove rada.

Projekat SODI je utvrdio da, iako u analiziranim zemljama postoje strukture socijalnog dijaloga, u mnogim slučajevima učešće socijalnih partnera i dalje ostaje reaktivno ili dolazi prekasno, kada su važne odluke već donete.

Stoga se u dokumentu ističe potreba za jačanjem učešća radnika, sindikata i poslovnih organizacija od samih početnih faza procesa transformacije.

Pet ciljeva za podršku promenama

U analizi se utvrđuje pet glavnih ciljeva za buduće politike:

- Integrisanje kvaliteta zapošljavanja i socijalnog dijaloga u politike zelene i digitalne tranzicije.
- Unapređenje obuke, prekvalifikacije i celoživotnog učenja.
- Promovisanje kvalitetnih radnih mesta i dobrih uslova rada.
- Jačanje strateškog socijalnog dijaloga na evropskom, nacionalnom, sektorskom i poslovnom nivou.
- Obezbeđivanje pravednog i dostupnog finansiranja, posebno za mala i srednja preduzeća.

Ovi ciljevi imaju za svrhu da modernizacija evropske industrije ne bude ograničena na uvođenje novih tehnologija, već da takođe omogući pripremu ljudi i preduzeća za predstojeće promene.

Konkurentnost i zapošljavanje: dva cilja koja moraju napredovati zajedno

Procena koju je sproveda SODI ukazuje na to da predložene mere mogu imati pozitivne ekonomske efekte srednjoročno i dugoročno.

Ulaganje u nove tehnologije, obuku, digitalizaciju, energetske efikasnost i cirkularnu ekonomiju može da poboljša produktivnost i stvori nove industrijske prilike.

Istovremeno, analiza ukazuje na to da će transformacija imati svoje troškove. Preduzeća će morati da izvrše značajna ulaganja i preuzmu određene administrativne troškove i troškove prilagođavanja. Stoga se u dokumentu naglašava značaj evropskih instrumenata finansiranja i mera koje pojednostavljaju pristup preduzeća, posebno malih i srednjih preduzeća, ovim resursima.

Zaključak je veoma jasan: industrijska konkurentnost i kvalitet zaposlenja ne treba da se smatraju suprotstavljenim ciljevima. Snažnoj evropskoj industriji potrebni su kvalifikovani radnici, preduzeća sposobna za ulaganja i uslovi koji omogućavaju da se transformacija sprovede bezbedno i uz planiranje.

Više obuka i nove veštine

Zelena i digitalna tranzicija stvaraju nove profesionalne potrebe. Sektoru će biti potrebno sve više radnika obučenih u oblastima kao što su robotika, veštačka inteligencija, digitalno održavanje, tehnologije zasnovane na vodoniku, upravljanje životnom sredinom, analiza podataka ili sajber bezbednost.

Stoga obuka i prekvalifikacija zauzimaju centralno mesto u predlozima SODI-ja. Cilj nije samo stvaranje novih profesionalnih profila, već i pružanje mogućnosti obuke radnicima koji bi mogli biti pogođeni procesima automatizacije, digitalizacije ili industrijske transformacije.

U dokumentu se posebna pažnja posvećuje grupama koje mogu biti u ranjivijem položaju, kao što su stariji radnici, osobe sa nižim kvalifikacijama, žene, migranti i radnici u malim i srednjim preduzećima.

Zelenija industrija spremnija za budućnost

Sa stanovišta zaštite životne sredine, analizirane mere mogu doprineti ubrzanju smanjenja emisija i podstaknuti industriju koja efikasnije koristi resurse.

Opređenje za obnovljive izvore energije, vodonik, elektrifikaciju, energetska efikasnost, reciklažu i modele cirkularne proizvodnje može da smanji uticaj industrije na životnu sredinu i istovremeno da ojača sigurnost snabdevanja i evropsku stratešku autonomiju.

Cirkularna ekonomija ima posebno značajnu ulogu, jer veće recikliranje metala omogućava smanjenje potrošnje sirovina i energije i može stvoriti nove industrijske i poslovne prilike.

Socijalni dijalog, ključni element

Jedan od najvažnijih zaključaka procene je da će uspeh ovih politika u velikoj meri zavistiti od sposobnosti različitih aktera da sarađuju.

Preduzeća, sindikati, javne uprave i drugi akteri moraju da učestvuju u osmišljavanju i praćenju mera. U dokumentu se smatra da Evropski komitet za socijalni dijalog u sektoru metalurgije treba da ima značajnu ulogu kao prostor za saradnju i stalne konsultacije.

Rano uključivanje socijalnih partnera može pomoći u identifikovanju problema pre nego što se pojave, poboljšati sprovođenje mera i olakšati uravnoteženiju tranziciju.

Ka efikasnijoj regulativi spremnoj za budućnost

Analiza koju je sprovedla SODI zaključuje da predloženi okvir predstavlja sveobuhvatniju alternativu od zadržavanja trenutne situacije ili ograničavanja na uspostavljanje dobrovoljnih smernica.

Da bi to funkcionisalo, biće potrebno napredovati postepeno, pojednostaviti procedure kada je to moguće, olakšati pristup finansiranju i ojačati kapacitete poslovnih organizacija i sindikata. Takođe će biti od ključne važnosti da se kontinuirano prati ostvareni napredak. U dokumentu se predlaže korišćenje ekonomskih, ekoloških i socijalnih pokazatelja kako bi se proverilo da li mere postižu svoje ciljeve i kako bi se one korigovale kada je to potrebno.

Industrijska transformacija sa budućnošću

Procena regulatornog uticaja izrađena u okviru SODI-ja potvrđuje centralnu ideju projekta: transformacija evropske industrije mora istovremeno biti konkurentna, održiva i društveno pravedna.

Budućnost metalurškog sektora zavisiće od njegove sposobnosti da uvodi inovacije, smanjuje emisije i prilagođava se novim tehnologijama, ali i od njegove sposobnosti da zadrži kvalitetna radna mesta, obučava svoje radnike i obezbedi da oni koji učestvuju u transformaciji imaju pravo glasa u donošenju odluka.

Ovom novom analizom SODI nastavlja da pruža alate i predloge kako zelena i digitalna tranzicija evropskog metalurškog sektora ne bi bila samo tehnološka transformacija, već i prilika za izgradnju jače, otpornije i za budućnost spremnije industrije.

PRATITE PROJEKAT:

@SoDi

@SoDi

@ProjectSodi

<https://federacijametalowcowihutnikow-internationalprojects.eu/sodi-supporting-the-implementation-of-the-european-industrial-deal-with-strengthened-social-dialogue-in-european-metal-sector>

industriAll

Ceemet European Tech & Industry Employers

MAŁOPOLSKI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW LEWIATAN

Co-funded by
the European Union